

DIERGEZONDHEID

Gebits- problemen

BIJ KATTEN

De maand van het gebit (februari) is altijd een mooie gelegenheid om het gesprek met klanten aan te gaan over het kattengebit, maar eigenlijk zou dat het hele jaar door meer dan zinvol zijn. Veel katten kampen namelijk met gebitsproblemen. Meer dan 65 procent van de katten ouder dan drie jaar heeft een vorm van een gebitsaandoening.

TEKST EN FOTO'S **Annette Gasseling, Kattentrimsalon Purr & Fur, gedragsadviseur en dierentolk**

Katten zijn iedere dag wel een paar uur bezig met het verzorgen van hun vacht. Ze houden zichzelf schoon, wassen losse haren en schilfers weg, sporen vlooiën op en bijten misschien zelfs wel een klitje weg. Op deze manier blijven ze vaak vrij van klitten. Maar wat als de kat pijn heeft in zijn mond? Dan zul je dat terugzien in zijn vacht. Want met een pijnlijke mond is het echt niet prettig om je vacht te verzorgen. Gebitsproblemen zijn zeer pijnlijk, maar vaak laten katten dit niet merken. Helaas kan het gebitsprobleem ook een bron zijn voor verdere problemen. Zo kunnen ook andere organen, zoals hart, lever en nieren beschadigd raken, doordat de bacteriën uit de mondholt zich via het bloed naar deze organen verspreiden.

Symptomen van gebitsproblemen

Omdat een kat vaak gewoon blijft eten, worden gebitsproblemen moeilijk opgemerkt. Veel katten slikken hun brokken ook gewoon door zonder te kauwen. Eigenaren kijken niet in de bek van hun kat, want zij zien daar geen enkele reden voor. Zij denken onterecht dat er niets of in ieder geval niets ernstigs met het gebit aan de hand kan zijn zolang hun kat nog goed eet.

Foto links: De voortanden van deze jonge Maine Coon zijn bijna niet zichtbaar door een ontsteking van het tandvlees.

Foto onder: Nadat deze flinke bobbels en roodheid van het tandvlees geconstateerd waren, is deze Maine Coon voor een grondige check en gebitsreiniging naar de dierenarts geweest.

Helaas kom ik in de trimsalon veel slechte gebitten tegen. Soms hoef ik niet eens te kijken om al te weten dat er iets in dat bekje niet goed zit; de geur die vaak gepaard gaat met gebitsproblemen is niet te missen.

Een misvatting die ik regelmatig van katteneigenaren hoor: 'Hij krijgt alleen maar brokjes, dus zijn gebit zal wel in orde zijn hoor', of: 'Hij krijgt geen natvoer, want daar zou hij wel een slecht gebit van kunnen krijgen'. Dit is allang achterhaald, maar blijft hardnekkig onder katteneigenaren rondgaan. Tijdens de trimbehandeling probeer ik het gesprek aan te gaan en de klanten van informatie te voorzien. En als ik na afloop dan het gebit bekijk en de klanten mee laat kijken, dan schrikken ze enorm. Ze verwachten geen (vuur)rood tandvlees, hele plakaten tandsteen, bobbels rond de hoektanden of zelfs missende of afgebroken tanden en kiezen. Daarom kijk ik altijd even in het bekje. Natuurlijk is er wel eens een kat die het absoluut niet toelaat, maar ook dat kan een teken zijn dat er iets mis is.

Wat ik mijn klanten meegeef: neem (direct) contact op met je dierenarts als je bij je kat een van deze symptomen opmerkt:

- stinkende adem;
- het hoofdje schuin houden tijdens het eten;
- minder eten of knoeien met eten;
- schudden met het hoofd of met de pootjes aan zijn mond zitten;
- speekselen/kwijlen;
- verstoppert en een gedragsverandering;
- slecht verzorgde vacht (N.B. ook katten met een afwijkende vorm van de mond (zoals bijvoorbeeld de Pers) kunnen hun vacht moeilijker verzorgen).

Wij kattentrimmers zijn natuurlijk geen dierenartsen en kunnen ook nooit een diagnose stellen, maar symptomen kunnen we wél opmerken. Op deze manier kunnen we de schakel vormen tussen de kat en de dierenarts.

Hieronder zet ik wat veelvoorkomende problemen op een rijtje.

Tandplak en tandsteen

Tandplak bestaat uit opgeloste voedingsstoffen, slijm en bacteriën. Het treedt voornamelijk op langs het tandvlees en kan nog weggepoetst worden. Binnen 24 uur kan tandplak zich omvormen tot tandsteen dat tegen het tandvlees gaat duwen. Sommige katten laten het poetsen van hun tanden met vingerpads of vingertandenborstel toe, maar veel eigenaren zien het poetsen niet zitten. Daarom laat ik ook altijd een simpelere manier van 'poetsen' zien. Misschien niet zo effectief als het poetsen met vingerpads of borsteltje, maar beter iets dan niets! Eigenaren kunnen namelijk de wangen van hun kat masseren, liefst meerdere keren per dag. Het is de bedoeling dat de vingers zo geplaatst worden dat de kaak voelbaar is. Op deze manier wordt er in ieder geval iets van de tandplak 'weggepoetst' en kunnen problemen al voorkomen worden. De meeste katten vinden dit geen probleem, waardoor dit makkelijk uit te voeren is. Maar als ik problemen constateer, is mijn eerste advies natuurlijk altijd meteen de dierenarts te contacteren. Want kleine problemen kunnen snel leiden tot grotere... zeker als die kleine problemen onbehandeld blijven.

Foto boven en rechts: Een van de wortels en de binnenkant van de kies zijn bij deze kat zo goed als opgelost.

Foto onder: Check van de voortanden. Bij deze kat zijn geen problemen zichtbaar. Het tandvlees is roze en vochtig, en de tanden zijn schoon.

Foto rechts: Hier is actie vereist. Een goede check door de dierenarts is hier van belang.

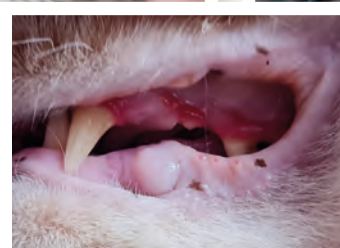

Foto onder: Het is verstandig om van kleins af aan de tanden vrij van tandplak te houden. Poetsen is het meest effectief.

Tandvleesontsteking en parodontitis

De bacteriën in tandplak en tandsteen kunnen leiden tot tandvleesontsteking (gingivitis). Bij tandvleesontsteking is het tandvlees rood (of rood randje langs de tanden of kiezen), gezwollen, bloedt het gemakkelijk en heeft de kat een stinkende

“KLEINE PROBLEMEN KUNNEN SNEL LEIDEN TOT GROTERE... ZEKER ALS DIE KLEINE PROBLEMEN ONBEHANDELD BLIJVEN.”

adem. Wanneer een tandvleesontsteking niet behandeld wordt, kan dat over gaan in parodontitis; een ontsteking van de weefsels rondom de tand. Dit kan het tandvlees zijn, maar ook de verbinding tussen tand en kaakbot, het wortelcement of het kaakbot zelf, waardoor de kat de tand of kies kan verliezen. Bij een van deze symptomen is een bezoek aan de dierenarts zeker aan te raden.

Tandresorptie (tandhalslaesie)

Een aandoening die heel moeilijk tot niet valt te constateren, is tandresorptie. Bij deze aandoening wordt het weefsel van tanden en kiezen opgelost, waardoor er gaatjes ontstaan. Het vervelende is dat resorptie in de wortels begint (en dus niet zichtbaar is) en zich later uitbreidt naar de kroon van de tand of kies. Zenuwen kunnen bloot komen te liggen, wat echt verschrikkelijk pijnlijk is voor de kat. Tandresorptie kun je soms herkennen aan een stukje bloederig weefsel dat net boven het tandslijmvlies zit, maar meestal is er niets van te zien. Omdat het zo ontzettend pijnlijk is, zal de kat vaak weigeren om te eten, slikt hij het eten door zonder te kauwen of eet hij met een scheef hoofdje om de pijnlijke kant te ontzien. De tand of kies kan afbrokkelen en zelfs afbreken. Het enige wat er voor de kat gedaan kan worden, is het trekken van alle aangetaste elementen, die alleen met een röntgenfoto opgespoord kunnen worden.

Stomatitis

Het slijmvlies in de mond is ontstoken door een bepaalde afweerreactie op de bacteriën in de tandplak. Niet alleen het slijmvlies kan ontstoken zijn, maar ook het gehemelte, de tong, de lippen en zelfs het kaakbot. Deze aandoening is zeer pijnlijk, waardoor de kat zo min mogelijk zal eten (en dus zal afvallen), zich niet zal wassen

en kan gaan kwijlen, zelfs met bloed.

Persisterende hoektanden en afgebroken hoektanden

Bij persisterende hoektanden is de melkhoekstand nog aanwezig als de blijvende hoektand al is doorgelopen. Als de melktand niet snel verwijderd wordt, kan de blijvende hoektand een afwijkende stand krijgen, waardoor de hoektanden van de onderkaak bijvoorbeeld in de bovenkaak kunnen prikken of tegen andere tanden aankomen.

Afgebroken hoektanden waarbij het wortelkanaal open komt te liggen, moeten snel behandeld worden. Bij katten jonger dan twee jaar kan de tand nog binnen 48 uur na het afbreken gered worden. Bij oudere katten wordt de tand getrokken of is vaak een wortelkanaalbehandeling nodig. Want als het wortelkanaal openligt, kunnen de bacteriën in de mond een ontsteking veroorzaken en uiteindelijk een wortelpunt-absces veroorzaken.

Dus om katten te behoeden voor (langer) lijden, is het van belang alle opvallende zaken met de eigenaar te bespreken en te adviseren de dierenarts zo snel mogelijk een goede check te laten doen. Zo zijn wij kattentrimmers opnieuw een schakel tussen kat en dierenarts en kunnen we echt het welzijn verbeteren. 🐾